સૌરાષ્ટ્ર આસપાસ

ભારતના યુરોપિયન દેશો સાથેના ફ્રી ટ્રેડ એગ્રીમેન્ટ

અમેરિકાની ધમકીઓને અવગણીને ભારતે યુરોપના દેશો સાથે ખાસ એગ્રીમેન્ટ કરવાનું શરૂ કરી દીધું છે.વિશ્વ વ્યાપાર માટે ભારતના પોતાના વેપારુ ઉદ્યોગ અને કૃષિ ક્ષેત્રના હિતો સૌથી વધુ મહત્વપૂર્ણ છે આથી તે અમેરિકા સાથે વ્યાપારી કરારમાં ઝુકવા માગતું નથી. અમેરિકા ભારતને અન્ય દેશોની જેમ વધારવાની ધમકીઓ આપ્યા કરે છે પરંતુ ભારતને નવા બજાર પોતાની દ્રષ્ટિ ફેરવી છે એશિયા યુરોપના બજારો સાથે ભારત પોતાના સંપર્કો વધારી રહ્યુ છે.વૈશ્વિક વેપાર આજના સમયમાં નવી ગોઠવણીમાંથી પસાર થઈ રહ્યો છે. એક તરફ અમેરિકા ટેરિફ અને પ્રતિબંધોની નીતિ દ્વારા વિશ્વના મોટા ભાગના દેશો પર દબાણ ઊભું કરી રહ્યું છે, તો બીજી તરફ ચીન પોતાની વિશાળ ઉત્પાદન ક્ષમતા અને સસ્તી નિકાસથી બજારો પર કબજો જમાવવાની કોશિશમાં છે. આ બે મહાસત્તાઓની વચ્ચે ભારતે સાવધ, સંતુલિત અને દીર્ઘદ્રષ્ટિપૂર્ણ માર્ગ પસંદ કર્યો છે. ભારત કોઈ એક દેશ પર આધાર રાખવાને બદલે બહુધ્રુવીય વેપાર સંબંધો મજબૂત કરવાની દિશામાં આગળ વધી રહ્યું છે, અને તેમાં યુરોપિયન યુનિયન સાથેનો ફ્રી ટ્રેડ એગ્રીમેન્ટ એક મહત્વપૂર્ણ પગલું સાબિત થવાનો છે.અમેરિકા ભારત પર ખાસ કરીને કૃષિ અને ડેરી ક્ષેત્રમાં પોતાના ઉત્પાદનો માટે દરવાજા ખોલવાનું દબાણ કરી રહ્યું છે. પરંતુ ભારત માટે આ ક્ષેત્રો માત્ર વેપારના નથી, તે કરોડો ખેડૂતો અને ગ્રામિણ અર્થવ્યવસ્થાના આધારસ્તંભ છે. તેથી ભારત "તેલ જુઓ, તેલની ધાર જુઓ" જેવી નીતિ અપનાવીને કોઈ ઉતાવળા નિર્ણય લેવાને બદલે પોતાના હિતોને પ્રાથમિકતા આપી રહ્યું છે. આ સાવચેતીને કારણે ભારત-અમેરિકા વેપાર કરાર અટવાઈ પડ્યો છે, પરંતુ આ જ સમયે ભારતે અન્ય વૈશ્વિક વિકલ્પો તરફ ઝડપથી પગલા ભર્યા છે.યુરોપિયન યુનિયન સાથેનો પ્રસ્તાવિત એગ્રીમેન્ટ એ જ વ્યૂહરચનાનો ભાગ છે. વર્ષો સુધી ચાલેલી ધીમી વાતચીત પછી હવે આ કરાર અંતિમ તબક્કામાં પહોંચી ગયો છે. લાંબી નવ વર્ષની પ્રતીક્ષા બાદ જૂન ૨૦૨૨માં ફરીથી સંવાદ શરૂ થયો હતો અને આજે ૨૪માંથી ૨૦ મુદ્દાઓ પર સહમતિ બની ચૂકી છે. બાકી રહેલા મુદ્દાઓ પણ ઉકેલવાના પ્રયત્નો તેજ ગતિએ ચાલી રહ્યા છે. આવનારા ભારત–યુરોપિયન યુનિયન શિખર સંમેલનમાં આ કરાર પર હસ્તાક્ષર થવાની શક્યતા વ્યક્ત થઈ રહી છે, જે વૈશ્વિક વેપાર માટે એક મહત્વની ઘટના બની શકે છે.ભારત અને યુરોપિયન યુનિયન વચ્ચેનો ફ્રી ટ્રેડ એગ્રીમેન્ટ એટલે એવો વ્યાપક વેપાર કરાર, જેના દ્વારા બંને પક્ષો વચ્ચે ચીજવસ્તુઓ, સેવાઓ અને રોકાણ પર લાગતા શુલ્ક (ટેરિફ), અડચણો અને નિયમોને સરળ બનાવવામાં આવે છે. યુરોપિયન યુનિયન ૨૭ દેશોનું ગઠબંધન છે અને તે વિશ્વના સૌથી મોટા અને સમૃદ્ધ બજારોમાંનું એક ગણાય છે. ભારત માટે આ કરાર વ્યૂહાત્મક અને આર્થિક રીતે અત્યંત મહત્વનો છે.આ કરારનો મુખ્ય ઉદ્દેશ બંને વચ્ચેનો વેપાર વધારવો, આયાત-નિકાસ ખર્ચ ઘટાડવો, રોકાણને પ્રોત્સાહન આપવો અને સપ્લાય ચેઇનને મજબૂત બનાવવાનો છે. આ એગ્રીમેન્ટ થવાથી ઘણા ઉત્પાદનો પરનો કસ્ટમ્સ ડ્યુટી ધીમે ધીમે શૂન્ય અથવા ખૂબ ઓછો કરવામાં આવે છે, જેથી વેપાર વધુ સ્પર્ધાત્મક બને.

યુરોપિયન યુનિયન પહેલેથી જ ભારતનો સૌથી મોટો ટ્રેડિંગ પાર્ટનર છે. આ એગ્રીમેન્ટ બાદ ભારતીય ઉત્પાદકોને એક સાથે સમગ્ર યુરોપના બજારમાં સરળ પ્રવેશ મળશે. ખાસ કરીને ટેક્સ્ટાઇલ, ગાર્મેન્ટ્સ, પેટ્રોલિયમ પેદાશો, ફાર્માસ્યુટિકલ્સ, કેમિકલ્સ, મશીનરી, ઓટોમોબાઇલ પાર્ટ્સ, હસ્તકલા અને જ્વેલરી જેવા ક્ષેત્રોને મોટો ફાયદો થવાની શક્યતા છે. ટેરિફ ઘટવાથી ભારતીય નિકાસ સસ્તી અને વધુ સ્પર્ધાત્મક બનશે.સેવાઓ અને પ્રોફેશનલ્સ માટે અવસર આ કરારમાં માત્ર ચીજવસ્તુઓ જ નહીં, પરંતુ સેવાઓનો પણ સમાવેશ થાય છે. આઇટી, સોફ્ટવેર, ફાઇનાન્સ, એન્જિનિયરિંગ, હેલ્થકેર અને પ્રોફેશનલ સર્વિસિસ ક્ષેત્રે ભારતીય કંપનીઓ અને કુશળ વ્યાવસાયિકો માટે યુરોપમાં વધુ અવસર ઊભા થશે.

સ્વાસ્થ્ય સુધારે શિયાળાની સવાર...

ક્લિક કોર્નર

- જતીન ડી. ઘેલાણી,

લાગે છે કે શિયાળો થોડો લંબાણો હોય એટલે કે હજું પણ સવારમાં ઠંડી લાગી રહી જ છે. લગભગ ઉત્તરાયણ પછી ઠંડીનું પ્રમાણ સામાન્ય રીતે ઓછું થતું હોય છે પણ ગ્લોબલ વૉર્મિંગ કહો કે પછી જે પણ... આ વખતે જો શિયાળામાં શરીર પ્રત્યે સભાન ન રહ્યા હોં અને કસરત ન કરી હોય તો હજું પણ શિયાળો ચાલી જ રહ્યો છે. ચાલવા મંડો, દોડવા મંડો કે પછી સાયકલિંગ અથવા યોગ કરો. આ ઈશ્વર તરફથી ઠંડીના દિવસોનો બોનસનો સમયગાળો છે, બરાબર ને.....

સોશિયલ મીડિયાની ભીડ વચ્ચે એકલવાયો માણસ

માણસને સામાજિક પ્રાણી કહેવાયો છે. પ્રાણી કાયમ પોતાના ઝુંડ, પોતાના પરિવાર, પોતાના જૂથ સાથે રહેવાનું પસંદ કરતો હોય છે. તેનું કારણ જો સર્વાઈવલની રીતે જોઈએ તો પણ ઘણું મહત્ત્વનું છે. જંગલમાં જીવવું, બીજા હિંસક જાનવરોથી બચીને રહેવું, ભોજન મેળવવું, હુંફ મેળવવી, સાથ મેળવવો વગેરે જૂથમાં જ શક્ય બને છે. માણસ એક વિચારશિલ અને બુદ્ધિશાળી પ્રાણી છે. તેણે આ જ પદ્ધતિએ પોતાના પરિવારનું, સમુદાયનું, સમાજનું કે પછી દેશનું નિર્માણ કર્યું છે. માણસ એકલો રહીને નહી પણ સંબંધોમાં જોડાઈને જ સાર્થક રીતે જીવન પસાર કરી શકે છે. સંવાદ, સંવેદના, સહયોગ, સાયુજ્ય, સહવાસ, સમરસતા વગેરે માણસની આત્મા, તેના મનના મૂળમાં રહેતા તત્ત્વો છે. તેના આધારે જ સમાજનું નિર્માણ થયું છે અને સમાજ રચના ચાલે છે.

સમાજ જીવન, સામાજિકતા અને સમાજ વ્યવસ્થાની પરિભાષા ધીમે ધીમે બદલાઈ રહી છે. માણસો હવે સંબંધોના મૂળ નહી પણ સંબંધોની સંખ્યા ઉપર વધારે ધ્યાન આપે છે. તેને સંબંધ નહી પણ સંપર્કોની જરૂર છે જે માત્ર ભૌતિક જરૂરિયાતો પૂરી કરી શકે. તેમાંય જ્યારથી સોશિયલ મીડિયાનો યુગ શરૂ થયો છે ત્યારથી લાગણી અંગુઠાછાપ થતી જાય છે. લોકો બોલવાનું ઓછું અને ઈમોજી દ્વારા કહી દેવાનું વધારે પસંદ કરે છે. હવે લોકોની વાતો અને સંવાદ ઓછા અને કોમેન્ટ વધી ગયા છે. લોકોને એવો ભ્રમ થવા લાગ્યો છે જે તેની પાસે જેટલા કોન્ટેક્ટ વધારે, તેને જેટલા વધારે લોકો ફોલો કરે છે તેટલા જ તેઓ પ્રભાવશાળી અને વૈવિધ્યપૂર્ણ અસ્તિત્વ ધરાવનારા બની ગયા છે. હકિકત એવી છે કે, ભીડ ભેગી કરવાની આ ભ્રામક યાત્રા અંતે એકલવાયા જીવન તરફ ખેંચી જાય છે જે જીવવું અને જીરવવું બંને ખૂબ જ કઠિન હોય છે. તેનો મોટાભાગે અયોગ્ય, અવિચારી અને આત્યંતિક અંત આવતો હોય છે.આપણે માત્ર આસપાસ નજર કરીએ તો પણ ખ્યાલ આવશે કે એવા ઘણા લોકો છે જેમની પાસે સોશિયલ મીડિયામાં હજારોની સંખ્યામાં મિત્રો, ફોલોઅર્સ કે પછી ચાહકો છે પણ વાસ્તવિકતામાં જરૂર પડે તો પડખે ઊભા રહે તેવા પાંચ લોકો પણ નથી. કહેવાતા ચાહકો અને મિત્રોની ભીડમાં એકલતાનો આ દંશ ભયાનક હોય છે. જે માણસને એક જ વખતમાં વાસ્તવિકતાની ધરતી ઉપર ઉતારી દે છે. વાસ્તવિકતા એ છે કે, પહેલાના સમયમાં સંબંધો ખૂબ જ સહજ અને સત્ય સાથે જોડાયેલા હતા. લોકોને એકબીજા માટે સંવેદના હતી પણ સ્ટેટસમાં રસ નહોતો. લોકોમાં એકબીજા પ્રત્યે આત્મીયતા હતી અને તેનાથી જ સંબંધ જીવંત રહેતો હતો. કોઈ એક વ્યક્તિના સુખમાં સમગ્ર સોસાયટી, અપાર્ટમેન્ટ, પોળ કે પછી આસપાસના લોકો ખુશ થતા હતા. કોઈ એક વ્યક્તિના દુઃખમાં આ જ લોકો જરૂર હોય ત્યાં સુધી સતત ખડેપગે રહેતા હતા. હવે આ આત્મીયતા, સંવેદના અને સંવાદ ક્યાંક ગાયબ થઈ ગયા છે. તેની જગ્યાએ લાઈક, કોમેન્ટ અને સબ્સ્ક્રાઈબે લઈ લીધી છે. ।જની પેઢીને જોશો તો તેનું કોન્ટેક્ટ લિસ્ટ લાંબું હશે, તેના ફોલોઅર્સની યાદી હજારો અને લાખોમાં હશે પણ મનનો ખૂણો સાવ ખાલી હશે. દરરોજ લાખો લોકો એકબીજાને મળે છે, વાતો કરે છે, હસે છે, આનંદ કરે છે પણ આંતરિક રીતે કોઈ જોડાણ નથી. મોટાભાગના સંબંધો કોઈને કોઈ સ્વાર્થના પાયા ઉપર જ રચાતા, ચાલતા અને તુટતા જોવા મળે છે. સ્વાર્થના સંબંધોનું જીવન પણ વરસાદી મંકોડા જેવું હોય છે. જ્યાં સ્વાર્થ છે ત્યાં પાંખો પટપટાવીને ઉડયા કરવાનું અને સ્વાર્થ પૂરો થતાં જ સત્યની સવાર થાય ત્યાં તો મરણ

કરંટ ટોપિક

થઈ ગયું હોય. તેના કારણે જ ભીડ વચ્ચે ઘેરાયેલો માણસ પણ એકલતાનું વિષપાન કરી રહ્યો છે. સામાજિક મુદ્દા કે અન્ય કોઈ મુદ્દે ભીડ ભેગી કરવી ખૂબ જ સરળ છે. કોઈપણ ટ્રેન્ટ સેટ કરીને કે આનંદ કરાવીને લોકોને પોતાની તરફ આકર્ષવા અલગ બાબત છે. અહીયા સમજવા જેવી બાબત એ છે કે, આવી નકામી અને કહેવાતી ભીડ ભેગી કરનારા લોકો પોતાના પરિવારજનો કે સંતાનો કે અન્ય કોઈને આવા લોકોની ભીડનો ભાગ બનવા દેતા નથી. તેઓ પોતાના પરિવારને આવી ખોટી ભીડ બનવાથી દૂર રાખે છે. તેઓ જાણે છે કે આ ભીડ ક્ષણભંગુર છે. ખરેખર જરૂર પડશે ત્યારે ભીડ આવશે નહી. આ ભીડમાંથી પરાણે બે-ચાર લોકો પાસે ઊભા હશે. આ વાસ્તવિકતા માણસને અંતરથી તોડી નાખે છે. તેને જ્યાં સુધી આ અનુભવ થતો નથી ત્યાં સુધી સમજાતું જ નથી કે, ખરેખર તે જેને પોતાના માનીને મદમાં ફરી રહ્યો છે તે ખરેખર તેના પોતાના છે જ નહી. તે માત્ર એક મુદ્દે ભેગી થયેલી ભીડ છે જેને નાશવંત આકર્ષણ છે.હકિકતે જીવનનું એક જ સત્ય છે કે, મનુષ્યની શક્તિ સંબંધોના એવા મૂળમાં છે જ્યાં ગણતરી કે સ્વાર્થ નહી પણ સંવેદના મહત્ત્વની હોય છે. હજારોની ભીડ વચ્ચે રહેવા કરતા ગણતરીના લોકો સાથે રહેવું જે તમને પોતાના માનીને દરેક સ્થિતિમાં તમારી પડખે રહે. સમય એકમાત્ર એવી એરણ છે જેના ઉપર સંબંધોની સતાત્યતાની ખરાઈ થતી હોય છે. મુશ્કેલી છે કે, વ્યક્તિને આ બાબતની સમજ ઘણી મોડી આવે છે. લગભગ એવું કહી શકાય કે, રાંડયા પછી જ ડાહપણ આવે છે. માણસના જીવનમાં જ્યારે મુશ્કેલ સમય આવે છે અને કલ્પનાની તમામ કારીગરીઓ નિષ્ફળ જાય છે ત્યારે આ દેખાડો કરતા મિત્રો, આત્મીયજનો અને ચાહકોના મોહરા ઉતરી જાય છે. ત્યારે વ્યક્તિને સમજાય છે કે, બનાવટી ભીડ ભેગી કરવાની લ્હાયમાં આપણે સાચા અને સંવેદનાસભર લોકોને ગુમાવી દીધા. આ વાસ્તવિકતાનું ભાન ખૂબ જ પીડાદાયક હોય છે.ખરેખર તો માણસને ઊભો થતો ભ્રમ, મોહ અને માય આ બધું કરવા પ્રેરે છે. જેમ જેમ માણસને પ્રસિદ્ધિ મળતી જાય છે તેમ તેમ તેનામાં અહંકાર આવતો જાય છે અને તે વધારે પ્રસિદ્ધિની ઝંખનાના મોહમાં ફસાય છે.

સુપર પાવર અમેરિકામાં અનોખી આધ્યાત્મિક યાત્રા

વિશ્વના સૌથી શક્તિશાળી દેશોમાં ગણાતા અમેરિકાના હૃદયમાં શાંતિનો સાવ સાદો પરંતુ ગહન

અપાર સંપત્તિ અને જગતભરમાં પોતાના સુપર પાવર પાવરનું પ્રેઝન્ટેશન કરી રહેલા અમેરિકામાં ગૌતમ બુદ્ધની આધ્યાત્મિક યાત્રા અભૂતપૂર્વ આવકાર મળી રહ્યો છે જ્યાં વાત વાતમાં બંધુક ની ગોળીઓ ચાલે છે. ત્યાં બૌદ્ધ ધર્મ શરણમ ગચ્છામી નો નાદ હવે ગુંજવા લાગ્યો છે. ભારતીય સંસ્કૃતિની આ સૌથી મોટી જીત છે સનાતનની જીત છે.

સંદેશ લઈને પગપાળા આગળ વધતી બૌદ્ધ સાધુઓની શાંતિયાત્રા આજે વૈશ્વિક ધ્યાન ખેંચી રહી છે. ટેક્સાસ રાજ્યથી શરૂ થયેલી અને વૉશિંગ્ટન સુધી પહોંચવાની આ દીર્ઘ યાત્રા માત્ર ભૌગોલિક અંતર કાપતી મુસાફરી નથી, પરંતુ માનવ હૃદયોને જોડતી એક આધ્યાત્મિક યાત્રા છે. આધુનિકતા, ભૌતિક સુખ અને ઝડપી જીવનશૈલીમાં જીવતા અમેરિકન સમાજને અહિંસા, કરુણા અને શાંતિનો સંદેશ આપતી આ યાત્રા વિશ્વભરમાં આશાનું પ્રતીક બની છે.અમેરિકામાં ૩૯૦૦ કિલોમીટરથી વધુ અંતર કાપતી આ શાંતિયાત્રા ટેક્સાસ રાજ્યમાંથી શરૂ થઈ હતી. ૧૨૦ દિવસ સુધી ચાલનારી આ યાત્રામાં કુલ ૨૪ બૌદ્ધ સાધુઓ જોડાયા છે, જે પગપાળા અલગ અલગ રાજ્યોમાંથી પસાર થઈને અંતે અમેરિકાના પાટનગર વૉશિંગ્ટન પહોંચશે. અત્યાર સુધીમાં ૮૨ દિવસની યાત્રા પૂર્ણ કરીને સાધુઓનો સંઘ નોર્થ કેરોલિનાના શાર્લોટ શહેર સુધી પહોંચી ગયો છે. દરેક રાજ્ય અને શહેરમાં તેમને હર્ષભર્યો આવકાર મળી રહ્યો છે. લોકો ફૂલોથી, સ્મિતથી અને મૌન પ્રાર્થનાથી આ સાધુઓનું સ્વાગત કરે છે. અનેક સ્થળોએ સામાન્ય નાગરિકો થોડા કિલોમીટર સુધી સાધુઓ સાથે પગલાં મિલાવી ચાલે છે, જે આ યાત્રાની માનવીય અસર દર્શાવે છે.

આ શાંતિયાત્રાનું મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય યુદ્ધ, હિંસા, જાતિવાદ અને દ્વેષથી પીડાતા વિશ્વને શાંતિનો માર્ગ બતાવવાનો છે. અમેરિકાના વિવિધ રાજ્યોમાં ફરીને સાધુઓ શાંતિ, સહઅસ્તિત્વ અને આંતરિક સંતુલનનો સંદેશ આપી રહ્યા છે. અલગ અલગ રાજ્યોના સ્થાનિક બૌદ્ધ સાધુઓ પણ આ યાત્રામાં જોડાઈ રહ્યા છે, જેના કારણે આ આંદોલન વધુ વ્યાપક અને સંયુક્ત બની રહ્યું છે. શાંતિયાત્રા જ્યાં જ્યાં જાય છે ત્યાં લોકોમાં આત્મમંથન અને સંવાદનો માહોલ સર્જાય છે.

આ યાત્રાની આત્મા ગૌતમ બુદ્ધના જીવનદર્શન સાથે ગાઢ રીતે જોડાયેલી છે. ગૌતમ બુદ્ધનો જન્મ ઈસવી પૂર્વે ૫૬૩માં લુંબિનીમાં થયો હતો, જે આજના નેપાળમાં આવેલું છે. રાજકુમાર સિદ્ધાર્થ તરીકે જન્મેલા બુદ્ધે વૈભવ અને સુખસગવડ વચ્ચે ઉછેર લીધો, પરંતુ માનવ જીવનના દુઃખ, રોગ, વૃદ્ધાવસ્થા અને મરણના દ્રશ્યો જોઈને તેમના

આસપાસ ચોપાસ

સુરેશ ભટ્ટ

મનમાં ગહન પ્રશ્નો ઊભા થયા. આ પ્રશ્નોના ઉત્તર શોધવા માટે તેમણે રાજમહેલ અને રાજસુખનો ત્યાગ કર્યો અને સંન્યાસનો માર્ગ અપનાવ્યો.

દીર્ઘ તપસ્યા અને આત્મચિંતન બાદ બોધગયા ખાતે તેમને બોધિ પ્રાપ્ત થઈ અને તેઓ ગૌતમ બુદ્ધ બન્યા. બુદ્ધે જે માર્ગ દર્શાવ્યો તે મધ્યમ માર્ગ તરીકે ઓળખાય છે, જેમાં અતિભોગ અને અતિકઠોર ત્યાગ બંનેથી દૂર રહેવાની વાત કરવામાં આવી છે. દુઃખનું કારણ તૃષ્ણા છે અને દુઃખથી મુક્તિ માટે કરુણા, સમ્યક વિચાર અને અહિંસા જરૂરી છે, એવો બુદ્ધનો ઉપદેશ આજે પણ એટલો જ પ્રાસંગિક છે. બુદ્ધનું જીવનદર્શન માત્ર ધાર્મિક ઉપદેશ નથી, પરંતુ માનવ જીવનને સંતુલિત અને શાંતિપૂર્ણ બનાવવાની એક વૈશ્વિક ફિલસૂફી છે.

અમેરિકાની આ શાંતિયાત્રામાં બુદ્ધના આ જ સિદ્ધાંતો જીવંત સ્વરૂપે જોવા મળે છે. સાધુઓ કોઈ ભાષણ કે વિવાદ વગર, માત્ર પોતાના પગલાં, મૌન અને સહનશીલતા દ્વારા સંદેશ આપે છે. તેમની શાંત ચાલ, સરળ જીવન અને વિનમ્ર વેશભૂષા લોકોના મનમાં પ્રશ્ન જગાવે છે કે સાચી શાંતિ શું છે અને તે કેવી રીતે પ્રાપ્ત થાય. ભૌતિક સુખોથી ભરપૂર સમાજમાં આંતરિક શાંતિની તરસ કેટલી ઊંડી છે, તે આ યાત્રા સ્પષ્ટ કરે છે.

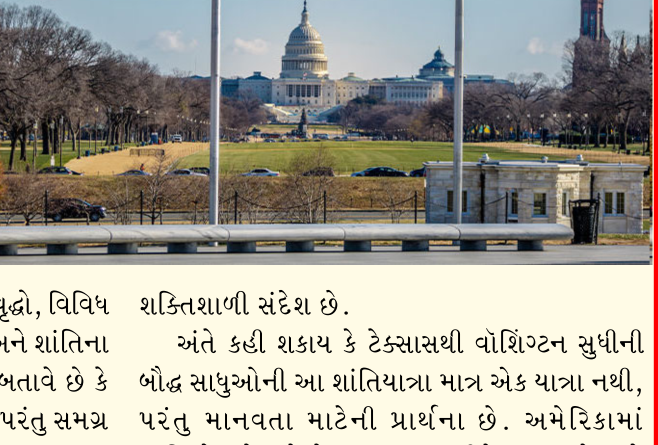

ટેક્સાસથી લઈને નોર્થ કેરોલિના અને આગળ વૉશિંગ્ટન તરફ વધતી આ યાત્રા દરમિયાન અનેક સાંસ્કૃતિક, સામાજિક અને ધાર્મિક સમુદાયો સાથે સંવાદ સ્થાપિત થઈ રહ્યો છે. ચર્ચો, શાળાઓ, યુનિવર્સિટીઓ અને જાહેર સ્થળોએ સાધુઓનું સ્વાગત થાય છે. યુવાનો, વૃદ્ધો, વિવિધ ધર્મોના અનુયાયીઓ આ યાત્રામાં રસ લે છે અને શાંતિના સંદેશને પોતાની રીતે સમજે છે. આ યાત્રા બતાવે છે કે શાંતિ કોઈ એક દેશ કે ધર્મની મિલકત નથી, પરંતુ સમગ્ર માનવજાતની આવશ્યકતા છે.

આજના સમયમાં જ્યારે વિશ્વ યુદ્ધ, આતંકવાદ, પર્યાવરણીય સંકટ અને માનસિક તાણથી ઘેરાયેલું છે, ત્યારે અમેરિકાની આ શાંતિયાત્રા એક દીવો બનીને ઊભી છે. તે યાદ અપાવે છે કે સાચો બદલાવ બાહ્ય શક્તિથી નહીં, પરંતુ આંતરિક પરિવર્તનથી આવે છે. ગૌતમ બુદ્ધના દેશમાંથી ઉદ્ભવેલી કરુણા અને અહિંસાની વિચારધારા આજે અમેરિકાના રસ્તાઓ પર પગપાળા ચાલી રહી છે, જે વિશ્વ માટે એક શક્તિશાળી સંદેશ છે.

અંતે કહી શકાય કે ટેક્સાસથી વૉશિંગ્ટન સુધીની બૌદ્ધ સાધુઓની આ શાંતિયાત્રા માત્ર એક યાત્રા નથી, પરંતુ માનવતા માટેની પ્રાર્થના છે. અમેરિકામાં શાંતિનો સંદેશ તેનો મુખ્ય સૂર બનીને ગુંજાય છે અને દુનિયાને યાદ અપાવે છે કે શાંતિનો માર્ગ લાંબો હોઈ શકે, પરંતુ તે ચાલીને જ પૂર્ણ થાય છે.